

Loutkářský Labužník

1

dailyexpresspuppetrestaurantmenu

deník loutkářské chrudimi 2010

DNĚŠNÍ MENU

DKP - hlavní scéna
15.00 a 18.00
ZLATÉ KUŘE
Spolek loutkářů Vozichet, Jablonec nad Nisou

DKP - malá scéna
11.00, 14.00 a 16.00
POHÁDKY Z VIGVAMU: NIAGARA
Kacafírek, J. s., Chrudim

MED
11.00, 14.00 a 16.00
ZA VŠECHNO MŮŽOU PRASÁTKA
DLS Blechy, Jaroměř

Spolkový dům
10.00, 15.00 a 17.00
REKA CEK
Jitřenka, Mladá Boleslav
KOHOUTA LIŠKA
Doplňkový program
Kašpárek, MI. Boleslav

DKP • malá scéna
22.00 a 23.30
HAMLET 1
Divadlo DNO, Hradec Králové
Inspiracioní program

Loutkářský štrúdl
17.00 - 17.30
Country kapela Mašinka
17.30 - 19.30
Setkání lidových loutkářů
19.30 - 20.00
**Průvod k Divadlu Karla Pippicha
v čele s králem loutek**
20.00
Zahájení 59. loutkářské Chrudimi
(Park Republiky)

Hana Galetková

předkrm

Milí loutkářští gurmáni,

59. Loutkářská Chrudim, svátek všech loutkářů amatérských i profesionálních, mladých, nejmladších i starších a nejstarších, zkrátka všech, kteří mají rádi loutkové divadlo, právě začala.

Tak jako každý rok i letos jsou hlavní **náplní** sedmidenního programu loutková a alternativní divadelní představení, která byla na tuto národní přehlídku nominována z přehlídek krajských. Nabídku rozšiřují inspirativní představení a představení v takzvaném doplňkovém programu.

Tak jako každý rok i letos je připraveno dostatek doprovodných akcí, například **Štrúdlování**, pouliční loutkáři, koncerty, noční prohlídka Muzea loutkářských kultur a řada dalších.

Tak jako každý rok i letos se máme na co těšit. Budeme se svorně na představeních dojímat, smát se, bát se, tajit dech, pozorně sledovat, přemýšlet, plakat, zakoušet, souhlasit, nesouhlasit, jistě někdy i podřimovat, nudit se, rozčilovat se, chápat, nechápat, **mačkat**, lekat se, vydýchat vzduch. To všechno, a ještě mnohem víc, k divadlu, loutkovému divadlu a loutkové divadelní přehlídce, zkrátka patří.

Součástí přehlídky, tak jako minulé roky i letos, jsou semináře pro zájemce z řad veřejnosti. Dílny jsou otevřeny především těm, kteří mají zájem se něco nového o loutkovém divadle dovědět, naučit se, vyzkoušet si, pochopit, kteří si rádi hrají, tvoří, **vadí**, vytvářejí, spoluvytvářejí, vymýšlejí, přemýšlejí, hledají, objevují, zkoušejí si, zavrhuji, navrhuji, nabízejí ostatním.

Tak jako předešlé roky i letos bude v průběhu této přehlídky vycházet každý den loutkářský zpravodaj. Letos bude

pokračování na straně 2

mít nový název, nové rubriky, novou vyzář a jinou chuť. Koncepce zpravodaje vznikla poměrně rychle. Na jednom z prvních společných setkání celé redakce. U *kafička, vínečka, polévečky, dortičku* a nějaké té *bagetky* bylo vše rázem jasné. Těžší to bylo s nalezením toho nejlepšího a nejvýstižnějšího názvu. Padaly názvy jako Loutkářské menu, Loutkářský lístek, Loutkářské žrádýlko, Loutkářské maso, Loutkářský gurmán, Loutkomenu, varianta Loutko-menu, LoutkUčař, Loutkářský piknik, Loutkářská gastronomie, Loutkářské gastro, Loutko-gastro (to už bylo dokonce i graficky zpracované), Loutkářské maso (navrhoval kamarád skinhead), Big pick on the stick (navrhoval kamarád řezník toho času v Anglii jako au-pair), Loutečkové vařeníčko (navrhovala kamarádka na mateřské), Loutkářská výživa (navrhovala kamarádka lékařka), Hovno (navrhoval kamarád anarchista) a Loutkohrátky s Kašpárkem (navrhoval kamarád homosexuál). Nastalo dlouhé přemýšlení a argumentování. Jednu chvíli to dokonce vypadalo, že vyhraje Hovno. V chrudimských ulicích by pak bylo možné zaslechnout: „Hovno! Kupte Hovno! Dnešní Hovno! Čerstvé hovno! Jedno Hovno, prosím!“ Naštěstí to nakonec vyhrál **Loutkářský Labužník**.

Předkládáme vám tedy Loutkářského labužníka plného nových *kulinářsky* vymazlených rubrik, *gastronomických* vychytávek, *šťavnatých* stránek. Doufáme, že vás budou příjemně *sytit*, bavit, budou vám *chutnat* a nebude jim chybět žádná *ingredience*. Budeme se ze všech sil snažit, aby byla pro vás, naše čtenářské *strávníky*, jeho *chuť* vyvážená.

Dobrou chuť!

Za Labužnický tým Hana **Nádoba** Galetková

Z kraje Dobroty

LS Vozichet, Jablonec nad Nisou Vladimír Orlov: **ZLATÉ KUŘE**

Adaptace starší loutkové hry v režii Jiřiny Polanské.

Příběh vypráví o tom, jak lstivá liška přesvědčí pod záminkou společného prospěchu vlka, aby ukradl zlaté vejce a vyseděl zlaté kuře. Vlk kuře vysedí a to se k němu začne chovat jako k tatínkovi. Vlk postupně vzájemnému vztahu podlehne, ochrání kuře před lstivou liškou, a navrátí je mamince slepici. Stává se pak hodným hlídacím psem.

Hraje se s maňásky s pohyblivou pusou a ocasem a v projevu i kostýmu tvoří loutkoherec s maňáskem kompletní postavu, přičemž je třeba dodat, že všichni tři loutkoherci podávají kvalitní výkon. Scéna sestává ze dvou paravanů, z nichž jeden je pohyblivý. Jeho posunem se odkryje klec, do níž liška kuře zavře, aby je vykrmila a pak snědla. Výraznou složkou inscenace je hudba, která je významotvorná. Trochu jsme se divili, že aktuální texty písní jsou vzaty z původní, minimálně čtvrt století staré, předlohy (v DILIA vyšla v roce 1985). Obě herečky (hrající postavy kuřete a lišky) výborně zpívají a hrají na kytary a svým výrazným projevem v těchto sekvencích vyvažují, sice něžně humorné, ale přece jen cituplné, dialogy kuřete s „tatínkem“.

Inscenace je kvalitní ve všech složkách. Jejím velkým pozitivem je aktuálnost zpracovávaného tématu o postupném navazování vztahu mezi dítětem a nevlastním rodičem. V přehlídkovém představení se neobjevily významnější problémy.

Alena Exnarová

Loutkářský spolek Kacafírek, Chrudim Jaroslav Halpach: **POHÁDKA Z VIGVAMU: NIAGARA**

Duch Niagary vypráví příběh o Indiánech soutěžících o dívku, které přelstí zlý a chamtivý šaman a odvádí si ji. Dívka pro šamana dře a odměnou je jí jen bití. Pokusí se o útěk, přičemž jí pomůže právě duch Niagary, který svede boj proti zlému a chamtivému šamanovi. Sám málem zhyne, neb nemůže překonat šamanovo kouzlo. Náhodou, a na poslední chvíli, dívka objeví šamanovo slabé místo - tamburínu. Jejím poničením je moc šamana zlomena a dobro vítězí.

Dramatizaci knižní předlohy provedl sám loutkářský spolek KACAFÍREK. A ačkoli nemá s převodem literárního díla do dramatické podoby moc zkušeností, přesto se mu to povedlo, i když místy chyběla ona zkušenost.

Je užíváno stínohry, jednoduchých spodových tyčových loutek a hrají i „živáci“. Jednoduchou scénou tvoří dva vigvamy, propojené Niagarou, v nich se odehrává stínová část představení. Co se děje venku, je sehráno jednoduchými spodovými tyčovými loutkami iluzivně (vodiči nejsou vidět). Ducha Niagary a v závěru i šamana hrají živí herci.

Hudbu obstarává duch Niagary, jenž hraje na různá foukátka, chrastítka, cinkátka a další. Vytváří tím atmosféru představení.

Porota viděla představení v premiéře, což bylo znát. Souboru chybí pohled nezainteresované osoby ve hře. Bylo by potřeba více rozfázovat hrané akce.

Soubor se pustil, pro něho, na dosud neznámou půdu stínového divadla, tyčových loutek a živých herců na scéně. Doposud hrál s marionetami na nitích a s rozdělenou interpretací.

Jaroslav Ipser
(redakčně upraveno a zkráceno)

DLS Blechy, Jaroměř

DLS Blechy a Jana Dvořáčková: **ZA VŠECHNO MŮŽOU PRASÁTKA**

Jde o zdařilou parafrázi známé pohádky O třech prasátkách, na které se významně podílely samy děti a vedoucí Jana Dvořáčková pak vše v závěru „doladila“.

Prasátka v této inscenaci milují jahodový punč, a protože jahody v okolí své chalupy vysbírala, rozhodnou se i s chaloupkou přestěhovat do lesa, kde pro své nové sousedy, a tedy i pro vlky, uspořádají seznamovací večírek. Když se vlci se zlými úmysly dostaví, tak se je prasátkům podaří vypudit a všechno tradičně dobře končí.

Hraje se v dekoraci na stole a okolo něj jednoduchými marionetami. Vlci jsou pak podle potřeby střídavě marionetami nebo maňásky. Všude je odkryté vedení a postavu představuje herec s loutkou společně. V inscenaci je řada zajímavých a vtipných a dobře vypořádaných situací (dobře připravených už v předloze). Děti jsou přirozené a zaujaté hrou. Celku by ještě prospělo inscenační dořešení některých situací. Například nebylo zcela jasné, jak dostala prasátka poprvé vlky z chalupy? Jak jim došlo, že se s nimi nemohou kamarádit? Nebo v situaci, kdy se jeden vlk rozhodl spustit k prasátkům komínem a druhý seděl dlouho na střeše, nebylo zcela zřejmé, proč druhý tak dlouho seděl na střeše? Jistě by celku pomohla ještě výraznější typizace jednotlivých postav, především rozlišení charakteru obou vlků pro lepší zdůvodnění jejich jednání. Ale i přes tyto připomínky jde už nyní o inscenaci svižnou a zábavnou.

Alena Exnarová
(redakčně upraveno)

Co se učera navarilo

V 19:02 se Štěpán Filčík představil a řekl, že bude-li nějaký problém se semináři, je to na něm. To je dobré vědět hned na začátku. Úplně nezajímavou informací taky není, že se semináře F a Z budou konat v Chrudimské besedě (Muzeu). Ač se zdá celý denní program nabitý, doporučujeme neozelet inscenace Doplnkového programu. Faktem totiž zůstává, že jsou to inscenace také doporučené do Hlavního programu z krajských přehlídek, ale díky jejich vysokému počtu se do něj nemohly dostat. Máme je tu - nezapomeňte!

Bylo taktéž řečeno, že závěrečná představení seminářů nejsou povinná. Pravda, je totiž přímo povinností nás všech je vidět. Přeberte si to po svém... Štěpán také poznamenal „dobrou zprávu“ – vykřičníky platí! I za to děkujeme.

Chrudim začala – zatím tedy neoficiálně, ale rozhodně ve velkém – představením Labutí jezírko Naivního divadla Liberec.

-Curry-

Labutí jezírko všechny naladilo

Do Čajkovského geniálně podmanivého hudebního oděru byli včera ve 20 hodin v Divadle Karla Pippicha zahaleni všichni přítomní diváci. Společně s herci se v rytmu známých melodií v červených polstrovaných sedačkách pohupovali chrudimští diváci i ti, kteří se již den předem sjeli z různých míst České republiky na velkou slavnost loutkářů Loutkářskou Chrudim. S nadhledem napsaná, nadhledem inscenovaná a nadhledem zahrnaná pohádková hříčka na motivy romantického baletu Labutí jezero příjemně naladila všechny přítomné. Oslovila nejen dětské diváky, kteří bedlivě sledovali příběh labutě s korunkou a skvěle voděné marionety, ale také dospělé, kteří se bavili loutkářskými gagy, technicky skvěle promyšlenými a realizovanými proměnami loutek z jedné postavy do druhé a loutkářskými nápáditostmi a variabilní scénografií. Tu proměňovali herci právě v rytmu nejznámější pasáže z romantického Čajkovského díla, kterou notovali a capella a výměnu kulis doprovázeli patřičnými gesty v odkazech na tento slavný balet. Jednoduše napsáno, šlo o padesátiminutovou loutkovou hudební komedii, která obsahovala příjemný humor, autorce textu Ivě Peřinové vlastní. Je příjemné, že Loutkářská Chrudim byla zahájena právě touto inscenací.

-hag-

Můj žblept

Nedočkávatým hostům usazeným v Pippichově hodovní síni byl na začátek opulentní hostiny ladně (téměř baletně) se pohybujícími mistry kuchaři z naivní liberecké kuchyně naservírován lehký předkrm „Labutí jezírko“. Ke klasické vepřové se šlehačkou přiložili pikantně okurčičkový závin se smetanou. To aby byla sranda. Byla. Stříknutá pěkným brusinkovým tancem, skvělými proměnami postav a pěkným dramatickým momentem na plese, potěšila plný sál spokojených strávníků.

Dávám si do úst žvýkačku, abych trochu vytrávil pro příští chod.

Tatman J.B.

Kuchařští specialisté

Jakub Hulák

organizátor celostátní přehlídky dětských divadel Dětská scéna, zaměstnanec NIPOS-ARTAMA, častý člen lektorského sboru na Loutkářských Chrudimích, příjemný člověk, který sem tam pořádá degustace jogurtů.

Jakube, co se ti vybaví, když se řekne Loutkářská Chrudim?

Je to asi hloupé, ale zájezdní hostinec Modrá hvězda. Ale hned potom samozřejmě všechny ty soubory a lidi, které mám rád! A taky úmorné psaní recenzí do pozdních nočních hodin.

Jaká byla tvoje cesta k divadlu?

Od malička jsem si jako maniak neustále vytahoval staré stolní loutkové divadlo a hrál jsem všechno možné i nemožné. Taky jsem byl posedlý scénografickými modely – viděl jsem v dětství párkrát nějakou výstavu a byl jsem z toho úplně paf. Ve svých šesti letech jsem začal chodit do loutkářského kroužku k Hance Budínské a tam jsem byl jako ryba ve vodě. Divadlo mě už nikdy úplně neopustilo, i když na přehlídky bohužel čím dál mířím jezdím jako člen nebo vedoucí souboru. Místo toho jezdím radit jiným, jak mají dělat to, co sám neumím.

Pamatuješ si na svůj první divadelní zážitek?

Jestli myslíš návštěvu divadla, tak asi fakt nevím – jsem známý tím, že si nic nepamatuju. Vybavuje se mi nějaký herec, co běhá po jevišti s nasazenou lví hlavou, ale netuším, o co šlo. Ale loutkové divadlo jsem jako malý zbožňoval, a musím přiznat, že hlavně to iluzivní, bez odhaleného vedení.

Jaké divadlo máš nejraději?

No teď už určitě to antiiluzivní. Baví mě spíš alternativnější proud divadla. Když mě něco vtáhne svou atmosférou, užívám si a nemusím tomu úplně rozumět. Mám rád věci s tajemstvím, nepotřebuju jít striktně po příběhu a po zápletce. Jsem spíš takový lyrik.

Jako dítě jsi navštěvoval dětský loutkový divadelní soubor. Co konkrétně tě na loutkovém divadle oslovuje?

No to já nevím. Asi hra, tvořivost, materiál... Je to takový zázrak, oživlá hmota.

Jaký byl doposud tvůj nejintenzivnější loutkodivadelní zážitek?

Asi Edward svitavského Céčka. A z posledních let nejspíš Tajný deník Adriana Molea Divadla DRAK. Ale ten vlastně nebyl zrovna moc loutkový...

A myslíš si, že loutkové divadlo přežije 21. století?

Jestli přežijeme my, tak určitě. Dokonce si myslím, že by se mohlo dočkat své renesance, jen se bojím, aby to nebylo v nějaké moc komerční podobě.

Jsi již poněkolkáté v lektorském sboru na Loutkářské Chrudimi. Co tě na této práci baví a zajímá?

Baví mě to setkávání s lidmi, společné přemýšlení a debatování o divadle. Hlavně se mi ale líbí, že mě to na týden zaměstná tak intenzivně, že zapomenu na svět okolo, na všechny problémy.

Ty sám čteš kritiky? Zajímají tě?

Jasně. Když jdu v Praze z divadla, hned si hledám všechny recenze na internetu. Někdy ještě před divadlem.

Jak by podle tebe měla vypadat správná diskuse?

Tak, že by se její účastníci nesnažili za každou cenu ve všem najít shodu. Zazněly by protichůdné názory, lidi by se na sebe usmáli a šli by dál. Působí to jednoduše, ale člověk na to nějak není stavěný. Hádá se do krve, jen aby nakonec někdo řekl „máš pravdu, souhlasím s tebou, máme vlastně podobný názor“.

Myslíš si, že může porotce tvůrcům výrazně pomoci nebo naopak uškodit?

Myslím že obojí. Jen doufám, že případná újma bývá pomíjivější.

Proč tebe osobně zajímá oblast amatérského divadla? Neměl jsi někdy ambice pracovat v profesionálním?

Asi mě to kdysi občas napadlo, ale úplně jsem se na to necítil. Ostatně se nepokládám zrovna za divadelníka, věnuju se spíš dramatické výchově.

Co nejraději děláš, když zrovna nepracuješ?

Hraju na kytaru, ležím na pláži u moře, nebo popívám víno v kruhu přátel. Už ani nepamatuju, kdy jsem naposled dělal ty první dvě věci, tu třetí naštěstí docela často.

Jaký jiný druh umění tě oslovuje a proč?

Hodně poslouchám hudbu, v dětství mě okouzlili Beatles a od té doby pořád něco poslouchám. Taky mě baví nějakou hudbu tvořit, vlastně víc než divadlo. Ale neumím si na to najít čas. Taky mám hluboký vztah k výtvarnému umění, hlavně modernímu. Mám to v rodině, můj děda Jiří Krejčí byl malíř, ve své době poměrně významný příslušník mezi válečné avantgardy. Výtvarné nadání jsem ale jako jediný z rodiny nezdedil.

Jakou knihu teď čteš?

Čechovovy Hořké humoresky, pro změnu v překladu mého táty. To je ten hlavní důvod, proč je teď čtu.

A na závěr, můžeš poradit jak na to, aby se práce stala člověku koníčkem?

Recept je jednoduchý. Najít si zaměstnání, které je zároveň tvůj koníček. A důležité je myslet při té práci na sebe. V mém případě například pozvat na přehlídku představení, které chci vidět. Anebo pozvat si do poroty lidi, se kterými se chci potkat.

Hananana

Martina Hartmanová

je dlouholetou herečkou plzeňského Divadla Alfa a také členkou souboru Střípek. Na Chrudim jezdí už dlouho a pravidelně, ať už jako účastnice, lektorka nebo porotkyně. Je známá tím, že je na všechny velmi hodná.

Já o mně:

Kdybych se měla popsat v 5 větách...

Už jsem ve věku, kdy bych mohla mít rozum, ale nemám...

Pořád mě baví vymýšlení kolem divadla.

Ač introvert, miluju výrazné a originální náušnice.

Mám ráda černý humor, cestování a mojito. A čínské zelí.

Neumím moc zpívat.

Jo a vůbec si nerozumím s počítačem, v tomto ohledu jsem naprostý laik (téměř computerový analfabet).

Proč zrovna já a loutkové divadlo?

Asi proto, že se za loutku mohu schovat. A navíc má loutka tolik možností...

Kdo nebo co mě k němu přivedl?

Ivana Faitlová a Dana Jandová a jedna velká náhoda.

Co mě na něm baví nejvíce?

Hledání při zkouškách a vyplávání během repríz

Jaké divadlo mě oslovuje? Které ne?

Oslovuje mě každé, které není ošizené a myslí na diváka.

Je nějaké divadelní období, osobnosti, ke kterému vzhlížím?

Nemohu mluvit zrovna o vzhlížení, ale zajímal by mě náhled do doby, kdy Harlekýn a Kolombína byli v Itálii novinkou.

Čtu kritiky napsané na díla, na kterých jsem se podílela?

Pokud se k nim dostanu, tak ano.

Já o Chrudimi:

Když se řekne „Loutkářská Chrudim“ – co se mi vybaví?

Začátek prázdnin, příjemný stres, milí lidé, které vidím jen tady, čas, který utíká hrozně rychle a celé léto před sebou.

Po kolikáté jsem letos na Chrudimi? (jako lektor i porotce, případně herec, režisér,...)

To ani nedokážu spočítat, ale moc jsem jich od té mé první nevynechala

Kdy jsem na ní byla poprvé?

Prvně jsem tu byla v roce 1981, v semináři u Honzy Dvořáka.

Proč jsem kývla na nabídku „jít do poroty“?

To by mě taky zajímalo... Asi jsem si myslela, že by to mohla být dobrá zkušenost – to bylo před dvěma měsíci. Dnes v předvečer Chrudimi si říkám, že to byla spíš drzost, která bude brzy po zásluze potrestána. Přesně v duchu hesla „Ševče, drž se svého kopyta, Hartmannová, drž se své loutky!“

Co se mi nejvíce vybavuje z předchozích Chrudimí? (případně té loňské)

Některá nezapomenutelná představení. A taky kdysi moje první setkání s Čechomorem, který tenkrát hrál na loutkářském bále.

Co od letošní Chrudimi očekávám?

Několikanásobně vyšší dávky stresu, než je povolená norma na osobu a den.

Já o divadle:

Existuje recept na „dobré představení“?

Kéž by! Zatím jsou známy některé ingredience, ale to správné dávkování zůstává skryté. A přesto se co chvíli uvaří, upeče, vyloupne, narodí, vyklube... něco pěkného.

Které „ingredience“ nesmí chybět v inscenaci

Radost z toho, že můžu být její součástí, ochota podřídit se divadlu, režisérovi, kolektivu, sobě..., chtít si hrát a hledat.

Co si myslím o současném loutkovém divadle?

Rozhodně není mrtvé!

Přežije 21. století?

Určitě.

Jako umělkyně – co považuji za největší průšvih, kterého se mohou inscenátoři dopustit.

Nesnášet své diváky.

Je v divadelním světě něco, co jsem si nesplnila?

Zatím jsem se na jevišti nikdy nepotkala se Shakespearem. Ale já si počkám.

Jaký mám recept na to, jak se zaměstnání může stát koníčkem?

Nestačí mít ho rád?!?

Co přeji letošní Chrudimi a jejím účastníkům?

Dobrou chuť!

-čoko-

Vítek Peřina

je potomkem loutkářské rodiny a od roku 2003 dramaturgem Naivního divadla v Liberci. Je též dramatikem píšícím i pro jiná divadla a neobyčejně vtipný chlapík.

Byl jsi už někdy na Chrudimi?

Jsem tu po dlouhé době poprvé, vlastně co jsem nastoupil do divadla. I předtím jsem tu byl maximálně nárazově, nikoli na celou dobu.

A jaké máš vzpomínky na tyto své nárazové návštěvy?

Minimální. Že je to akce, kterou evidentně celá ta loutkářská pospolitost žije, což mě baví. Baví mě, že je to vidět – člověk se projde po městě a vidí, že se všichni loutkáři sjíždějí. *(smích)*

Když jsi tedy letos poprvé porotcem, chtěl bys něco účastníkům vzkázat o sobě, nebo se nějak představit?

Ne. *(smích)* To je jednoduchý...

Jaká byla tvoje cesta k divadlu?

Já jsem dostal nabídku od ředitele Naivního divadla, pana Doubravy, abych k němu nastoupil jako dramaturg v roce 2003. Tak jsem se dostal k té dramaturgické profesi a tam jsem se pak začal pokoušet i o nějakou autorskou dramatickou tvorbu a teď už občas píšu i pro jiná divadla, např. pro divadlo Alfa.

Já myslel od dětství?

Jelikož pocházím z totálně divadelní rodiny, tak v dětství byla spíš snaha - klasicky, vzdorovitě - neskončit u divadla. Nevyšla. Během studií na Filozofické fakultě v Olomouci, kde jsem studoval dějiny umění a taky bohemistiku, jsem v rámci amatérské divadelní tvorby začal k divadlu zase pomalu přičuchávat. Zároveň jsem měl několik pracovních kontaktů s panem Doubravou, které pak vyústily v pracovní nabídku. Takže ve výsledku jsem se celé dětství snažil vymanit z loutkářského prokletí naší rodiny, ale nevyšlo to.

A divadelní rodiče se tě snažili přetáhnout k divadlu nebo spíš naopak?

Naopak. Ti když se dozvěděli, že jsem dostal za jejich zády nabídku od pana Doubravy, oba byli tehdy zaměstnanci divadla, tak to byl oheň na střeše a byl na mě vyvíjen tlak, ať to nepřijímám.

Proč zrovna loutkové divadlo?

To je jednoduše dané tím, že jsem v něm vyrůstal.

Jaký je tvůj vztah k amatérskému divadlu, máš s ním nějaké zkušenosti?

Minimální. Proto jsem velmi zvědavý a myslím, že právě proto mě Štěpán Filčík oslovil. Jsem v tomto směru opravdu nedotčený. Tedy, nemyslím jako divák, ale že bych sám amatérsky tvořil. Mám pouze pětiletou zkušenost v rámci divadla na univerzitě, ale s tím jsme neobjížděli přehlídky a ani to nebylo loutkové.

Už jsi někdy dělal porotce na jiných festivalech?

Ne na loutkářských.

A na nějakých jiných?

Dělal jsem porotce na přehlídce amatérského filmu v Liberci.

Zajímáš se o různé kritiky na své umělecké počiny?

Patřím k těm, kteří zavile tvrdí, že nepotřebují znát kritiky na své věci, a pak si je samozřejmě někde dohledají a přečtou. Když se mi dostane do ruky recenze na věc, na které jsem se nějak podílel, tak si ji přečtu. Jsem rád, když se objeví recenze, která není pouze popisem děje, ale která má vlastní názor. Což je málokdy.

Čím jsi chtěl být jako dítě?

Dopravním inženýrem, protože jsem v dětství miloval počítačovou hru Transport Tycoon. *(Počítačová hra, kde hráč pečuje o neustále se rozrůstající dopravní impérium. – pozn. red.)*

Jaký byl tvůj nejsilnější divadelní zážitek za poslední dobu?

No... rozhodně Pulcinella, ti Francouzi na Skupovce.

(Představení Polí Dégaine souboru La Pendule. – pozn. red.)

A na závěr, máš nějaký recept na dobrou náladu?

Nemám. *(dlouhý smích)*

Kubanán

Tomáš Volkmer

loutkář, výtvarník a grafik. Jeho jméno se nejvíce spojuje s Divadlem loutek Ostrava, kde také vytvořil svou první scénografii na profesionální scéně. Dnes spolupracuje s loutkovými divadly nejen u nás, ale také v Polsku a na Slovensku. Vytváří grafiku k propagačním materiálům Divadla loutek Ostrava, Divadla Radost v Brně a o.s. Theatr ludem. Napsal také několik dramatických textů pro děti a mládež a režíroval je pak v Divadle Aréna v Ostravě, Divadle loutek Ostrava, Městském divadle Zlín a Studiu Mandragora. Stále si něco maluje.

Když se řekne Loutkářská Chrudim, co se ti vybaví?

Tradice, začátek prázdnin, začátek léta. Setkávání, setkání, setnutí...

Pamatuješ si svůj první zážitek z loutkového představení?

Nejdávnější obraz uložený v mé nepaměti je někdy z 60. let, ze zákulisí Loutkového divadla v Ostravě. Sedím jako malý chlapec při představení, jehož název vám neřeknu, na kraji jeviště a hledím na skupinu dospělých žen a mužů,

kteří v podivuhodném, nepřehledném labyrintu javajkové jámy, plném překážek, oděni do neprodyšných, černých ak-samitových obleků, pobíhají s rukama nad hlavou. Na rukou mají navlečené nevinně se tvářící loutky a v oslepujícím a vypékajícím světle obrovských reflektorů společně tito na pohled zralí lidé hovoří fistulkami a přehnaně hrubými hlasy. Fascinující.

Kdy jsi tak osudově propadl loutkovému divadlu?

Můj táta je jeden ze zakládajících členů loutkohereckého souboru ostravského divadla. Takže loutkové divadlo bylo pro mne od dětství samozřejmostí. Nicméně vědomě a s nadšením jsem začal provozovat loutkové divadlo s bývalými spolužáky z umělecké průmyslovky v Uh. Hradišti a s našimi kamarády v 80. letech na Besídkách společenství MEHEDAHA. Byla to během jednoho, dvou dnů nebo hodin připravovaná, převážně pak improvizovaná představení, skládající se z krátkých skečů, absurdních pohádek a loutkových performancí.

Prozrad, co bylo před tím, než ses začal živit jako loutkář, scénograf a grafik.

Rok jsem pracoval v reklamě, tenkrát se tomu říkalo propagace, a než jsem nastoupil do ateliéru DLO v roce 1990, pracoval jsem v dílnách Státního divadla v Ostravě. Byl jsem malířem dekorací.

Jak se dá skloubit veskrze idealistická láska k divadlu s existenční nutností uživit se?

Mít rád divadlo a zároveň mít tu možnost si tím vydělat na životabytí je štěstí. Myslím, že Ti to může potvrdit každý, kdo divadlo dělá.

Jaké divadlo máš rád? Tedy kromě toho, že loutkové?

Jakékoliv.

Jaké loutky máš na jevišti nejraději?

Loutky poznamenané aktivním hereckým životem.

Co tě nejvíc na loutkovém divadle baví?

Hra.

Myslíš, že loutkové divadlo přežije 21. století?

Přežije-li člověk, zcela určitě i loutkové divadlo.

Jezdíš jako porotce na různé amatérské divadelní přehlídky a letos budeš poprvé v lektorském sboru i na Loutkářské Chrudimi. Co Ti tato práce přináší?

Potkat se s lidmi, kteří pachají divadlo z čiré radosti, z idealistické lásky k divadlu, bez nároků na odměnu, za velmi omezených podmínek, je osvěžující.

A vůbec, co pro tebe znamená být v lektorském sboru na LCH?

Loutkářská Chrudim je již zralá dáma, tedy býti v jejím sboru je pro mne čest. Nevím, jak pro ni. Ale máme se potkat, tak mi to asi řekne.

Jsi nejen v lektorském sboru, ale děláš také grafiku pro Loutkářského labužníka. Co je pro tebe u grafiky takovýchto zpravodajů nejdůležitější?

Nejdůležitější je přehlednost čili řád. A pak nepřehlédnutelnost, tedy určitý neřád. Myslím.

Co máš rád kromě divadla?

Své nejbližší a cesty vlakem.

Co děláš, když zrovna nepracuješ, pokud takové okamžiky vůbec existují?

Spím, někdy vařím, chvílkami sobě čtu.

Jak by pro Tebe měla vypadat krásná dovolená?

Krásná dovolená je ta, ke které vůbec dojde. Ačkoliv, jelikož nejsem zaměstnancem, mám dovoleno stále.

Ptaly se Jana Pithartová a Hana Galetková

Vratislav Šrámek

pedagog na Divadelní fakultě AMU, hudebník, dramaturg, vedoucí seminářů (Dětská scéna, Loutkářská Chrudim), autor scénické hudby pro divadlo, televizní inscenace a filmy. Pořádá dramatické workshopy s Divadlem DRAK v zahraničí.

Já o mně:

Kdybych se měl popsat v 5 větách...

Optimista. Muzikant. Kantor. Milovník lesního ticha. Fanda všeho lidského kumštu a muziky a divadla především.

Proč zrovna já a loutkové divadlo?

Tuto otázku jsem si také kladl, ale už mne nezajímá, protože ta cesta s ním neskončila a hlavně neměnil bych.

Kdo nebo co mě k němu přivedlo?

Mí rodiče a bratr k divadlu, strýc a teta k hudbě, spolužáci na školách (konzervatoř, vysoká) k jazzu a alternativě, kolegyně M. Černá z Karlínského divadla na DAMU a vše další Josef Krofta a DRAK a vůbec celá tahle generace.

Co mě na něm baví nejvíce?

Tajemství.

Jaké divadlo mě oslovuje?

Každé uvěřitelné. Každé „jako“.

Je nějaké divadelní období, osobnosti, ke kterým vzhlížím?

Divadlo je život, miluji ho a těším se, co přinese.

Čtu kritiky napsané na díla, na kterých jsem se podílel?

Ano. Bohužel se někdy dozím více o jiných věcech.

Já o Chrudimi:

Když se řekne „Loutkářská Chrudim“ – co se mi vybaví?

Lidé různí, však kumštýřského srdce, za jeden provaz táhnoucí.

Po kolikáté jsem letos na Chrudimi?

Jako lektor podruhé, jako porotce potřetí.

Kdy jsem na ní byl poprvé?

Uf, datum se mi do snů nevešlo.

Proč jsem kývl na nabídku „jít do poroty“?

Opravdu mě to baví - nyní jsem v ní po třetí za sebou, takže kontinuita a zvědavost.

Co se mi nejvíce vybavuje z předchozích Chrudimí? (případně té loňské)

Že se jako „loutkářský“ národ někam pořád posunujeme a rostou generace s fantazií.

Co od letošní Chrudimi očekávám?

Neočekávám – tajemství, překvapení, imaginace. Na to se těším.

Já o divadle:

Existuje recept na „dobré představení“?

Kdyby existovaly takové recepty, nemuseli bychom se scházet. Bohu a Vesmíru Díky.

Které „ingredience“ nesmí chybět v inscenaci?

Autenticita, tedy divadelní uvěřitelnost všech divadelních složek.

Co si myslím o současném loutkovém divadle?

Má těžký život v záplavě „odpadků“ i „vážného myšlení“, ale nesmí přestat bojovat. Bez srdce a fantazie - především divadelní - to nepůjde.

Přežije 21. století?

Nebojím se.

Jako umělec – co považuji za největší průšvih, kterého se mohou inscenátoři dopustit?

Lež, podvod, neupřímnost na divadle tak hojná témata, jsou v každém lidském kumštu katastrofou. Fušeřina.

Je v divadelním světě něco, co jsem si nesplnil?

Neběžím žádný závod ani nesoutěžím. Těším se na každou novou inscenaci a lidi kolem ní.

Co přeji letošní Chrudimi a jejím účastníkům?

Tfuj! Tfuj! Tfuj! Breptejte potvory, ať vás ... pes. K tomu patří nakopnutí fyzické, dostatečně energické, aby člověk „neusnul“.

-Vanilka-

COM
MIX

GASTRO-FAGI

Tlačenka na Jakuba Huláka

Přezdívka, kterou můžu zveřejnit:

???

Přezdívka, kterou nikdy nikomu neřeknu:

To nikdy nikomu neřeknu.

Zelenina nebo ovoce či jiná potravina, která mě charakterizuje:

Černá ředkev. Málokdo ji zná a je taková pikantní.

Kdybych měl přirovnat Loutkářskou Chrudim k nějakému jídlu, tak by to bylo:

Vepřové, hovězí a kuřecí nudličky s čerstvou zeleninou na víně.

Jídlo, ve kterém bych si rád zdřímnul:

Ve voňavé sýrové a smetanové omáčce.

Jídlo, se kterým bych zahrál Romea a Julii (tyto dvě postavy):

Se špagetou a makaronem.

Jídlo, kterým mě lze uplatit:

Quesadilla plněná kuřecím masem a s papričkami jalapeño. Bez fazolí!

(Quesadilla – čti kesadilla - je jídlo, které pochází z mexické kuchyně. Odtud se postupně dostalo na jídelníčky ve Spojených státech amerických a posléze i do Evropy. Základem tohoto oblíbeného pokrmu je mexická kukuřičná placka tortilla naplněná sýrem. Název pochází ze Španělska a znamená tortilla plněná sýrem. Někdy se také nesprávně nazývá sýrový koláč. Paprička jalapeño - čti chalapeño - je původem z Mexika. Její původ je z aztéckého slova Xalapa (jazyk nahuatl). Jedná se pravděpodobně o nejoblíbenější paprička na americkém kontinentu. Papričky jalapeño jsou malé (5cm) až středně velké (8cm) chilli papričky známé svou pálivostí. Jejich pálivost dosahuje 2500 až 6000 Scovilleho jednotek pálivosti (SHU). V porovnání s ostatními chilli papričkami jsou tedy mírně pálivé. - pozn. red.)

Jídlo, kterým mě nelze uplatit:

Fazolemi. Ty nemám rád.

Jídlo, které pro mě v sobě skrývá největší tajemství nebo nějaký příběh:

Kuřecí Stroganoff, protože nevím, co to je. Vždycky si ho chci dát, ale nakonec si ho nedám a vlastně nikdy nevím proč. Proto nevím, co za tajemství se pod tím názvem skrývá. *(Jde o maso z kuřecích stehen nakrájené na kousky a na másle a oleji na pánvi upečené doměkka s orestovaným česnekem a cibulí. Do masa se posléze zamíchají žampiony a paprika a až žampiony změkknou, tak se směs smíchá s creme fraiche, s rajčatovou pastou a pepřem. Ochutí se solí a na závěr posype petrželkou. A kuřecí Stroganoff je hotové. - pozn. red.)*

Chrudimská chuťovka, na kterou se nejvíce těším:

Nejvíce se těším na jídlo do Modré hvězdy. Především na tatarský biftek. A co se týká divadelní chuťovky, tak pevně věřím, že nějaká ta superchuťovka přijde. Rád se nechám překvapit.

-HaNá-

Tlačenka na Tomáše Volkmera

Přezdívka, kterou můžu zveřejnit:

Nejsem rozhodně zeď, ani zídka. Nebyl jsem přezděn a nemám tedy ani přezdívku.

Přezdívka, kterou nikdy nikomu neřeknu:

Možná někdo o nějaké mé přezdínce ví. Já ale ne. Možná jsem jediný, kdo o ní neví. No tak to je ta, kterou vám nikdy neřeknu.

Zelenina, nebo ovoce, či jiná potravina, která mě charakterizuje:

Zcela otevřeně přiznávám, že si mnohdy připadám, jako kterákoliv dužinatá, nezralá, vodnatá zelenina, která, pokud ji neokroeníte, je téměř k nepo(u)žití.

Kdybych měl přirovnat Loutkářskou Chrudim k nějakému jídlu, tak by to bylo:

Chrudim je křupavá. Nevím proč. Možná proto, že dokud ji všichni nepozřou, dokud není celofánový sáček prázdný, tak chrudím a chrudím...

Jídlo, ve kterém bych si rád zdřímnul:

Myslím, že by se příjemně odpočívalo v čerstvém smetanovém jogurtu. Pod hlavou kousek tučného tvarohu a pod tímto polštářkem schovaných pár šťavnatých jahod.

Jídlo, se kterým bych zahrál Romea a Julii (tyto dvě postavy):

S něčím, co k sobě osudově patří...? S něčím, co ani smrt nerozdělí...? Á, vepřo, knedlo, zelo. No jo, to jsou ale tři.

Jídlo, kterým mě lze uplatit:

Jsem ze zásady neuplatný. Jídlem. Preferuji bankovky.

Jídlo, kterým mě nelze uplatit:

Možná bych nepohrdl stravenkami.

Jídlo, které pro mě v sobě skrývá největší tajemství nebo nějaký příběh?

Jakékoliv maminčino.

Chrudimská chuťovka, na kterou se nejvíce těším:

Těším se na celou loutkářskou tabuli. Některé pochutiny sice znám, ale to mi nebrání pozřít je s chutí znovu. Který chod se ale stane pro mne chuťovkou, který nářezem, odvarem, lahůdkou či chodem nestravitelným, vám řeknu až se potkáme. Zajistě v nějakém chrudimském RaJi.

-HaNá-

Hulakos jalapeño

Moje specialita

Labužnický tým si pro vás, naše strávníky, připravil krátké i dlouhé, prosté i sprosté, bezduché i duchaplné, geniální i pitomé, pochopitelné i k nepochopení, zkrátka dramatické texty pro loutkové divadlo. Několik odvážlivců „oslovenců“ z řad loutkářů, výtvarníků, dramatiků, divadelních pedagogů, loutkoherců, muzikantů, kamarádů pro vás tyto texty napeklo. Obsahují pět předem zadaných slov z gastronomického světa. Uhnětené hry, lépe řečeno divadelní skeče, vám pro inspiraci a především legraci budeme servírovat každý den. Doufáme, že vám natolik zachutnají, že mnozí z vás budou mít chuť na zadaná slova uklohnit svou vlastní dramatickou specialitku. Tedy se nežínýrujte, napište, přineste do redakce a my je rádi otiskneme. Slibujeme sladkou odměnu. Těšíme se na vaše speciality!

Slova pro dnešní den: napařovat, kuře, rozmačkaný, uf, libovolná zelenina
Upek! František Petrák, výtvarník, pedagog a loutkář

Hádka běžné loupežné pimprlecí party

4 hladová pimprleta se jmény 1 pimprle, 2 pimprle, 3 pimprle 4 pimprle se vrací se z lupu s nepořízenou /je chudoba, normálně by nekradli/ a vidí svého kamaráda 5 pimprle, cpoucího se doma jídlem.

1/ pimprle
2/ pimprle
3/ pimprle
4/ pimprle
5/ pimprle /doma cpavší se jídlem/

1 2 3 4 pimprle ahoj 5 pimprle

5 pimprle/
Jéjda, kde se tu berete?

2 pimprle
Och ty šmudlo mazaný
cpeš se tu *květákem*
spráskal bych tě smetákem
za lakotu tvoji
ať ty rány ztěžka se pak hojí

5 pimprle
Co vyčítáš mi příteli
budme zase veselí
jídla je tu dosti, kluci
budem papat spolu
a po jídle buci buci

3 pimprle
Nevymlouvej se, zlořečníku
my měli se dělit rovným dílem
každý co nakrade, rozdělí se s kamarádem
a ty cpeš se tu sám horempádem
litovati budeš tím pádem

1 pimprle
Dle mastnoty kolem huby
už půlku lupu spořádal
i já bych mu hned pár ran dal

5 pimprle
Kucí, copak nejsem druh váš
byli byste bratra hned
a o podíl váš sem
neotřel či zkusmo jen já ret

3 pimprle
To tak věřím tlustému břichu
přežere se bez nás v tichu
opustí nás potom hned
hned co vše by tady sněd

5 pimprle
Tak to není, věru věřte
já jen hlad měl nekonečný
za soucit teď budu vděčný

2 pimprle
Poslední ti šanci dáme
důvěru však nezklamej
nebylo by potom
chlapci věru hej!

1 pimprle
Co tu zbylo, povídej!

5 pimprle
Kuře co muselo se *napařovat*
uf, to kuchařský um jsem projevil
neb tvrdé bylo to
s cukrem muselo se želírovat
přidal jsem *rozmačkaný* pepř s vejci natvrdo
tak dejte se už do toho
ty taky ty páprdo....

12345 pimprle
Uf...

Jsouc zase svorni odpustivše bratru svému...

Upekli: žáci LDO ZUŠ Bohuslava Martinů v Havířově, věk 10-13let

Vysvětlení *hra pro loutkové divadlo*

Michael Jackson: Ahoj Madono!
Madona: Ahoj Michaeli!
Michael Jackson: Ahoj Madono!
Madona: Ahoj Michaeli!
Michael Jackson: Ahoj Madono!
Madona: Ahoj Michaeli!
Michael Jackson: Ahoj Madono!
Madona: Ahoj Michaeli!
Michael Jackson: Ahoj Madono!
Madona: Kam jdeš?
Michael Jackson: Na mrkev.
Madona: Ty jsi králík?
Michael Jackson: A ty jsi kuře!
Madona: A ty jsi vů!!!
Michael Jackson: A ty jsi kráva!!!
Madona: Dost se napařuješ.
Michael Jackson: Sem si myslel,
že se na-pa-ru-ju.
Madona: Tak napařuješ, ty chytráku.
Rozmáčknu tě jako mouchu.
Michael Jackson: Tak to zkus.
Madona vytáhne plácačku a rozplácne ho.
Madona: Uf.

Tak skončil Michael Jackson. Tento pravdivý příběh byl vytvořen na památku smrti M.J.

Milý čtenáři, chrudimáčku luštění lačný! Poslyš nyní, čeho si po tobě Labužník žádá a čeho ti za to na oplátku nabízí!

Po celou dobu festivalu poběží jedna velká soutěž – každý den jedna křížovka, každý den jeden výsledek, každý den jedno slovo, které tě přiblíží další záhadě. Poměříš-li i s ní úspěšně své duševní síly a v poslední den budeš prvním, který za námi přijde se správným výsledkem, dočkáš se odměny nezměrné a přeladitelné. Trap tedy své mozkové závity o sto šest!

Souběžně s tím však samozřejmě budeme zásobit i vícero drobnějšími soutěžemi, s jejichž řešením možno dostavit se za námi v den samý a drobnou odměnu si vyzvednouti.

Pomni však čtenáři, že u těchto luštěvek dvojí úroveň existuje. Kdo přijde s řešením, odměny drobné až nicotné se dočká, kdo však přijde s básničkou, v níž řešení se vyskytuje a nám ji zarecituje, toho odměna větší čeká – popust tedy uzdu poétovi v nitru svém!

-Houbový ...-

Besser

A novým ministrem kultury bude... Jiří Besser! Že ho neznáte? Není divu. MUDr. Besser, který se na nás všechny přívětivě usmívá ze svých webových stránek, je podnikatelem, bývalým prezidentem berounského hokejového klubu a nadšeným milovníkem sportu ve všech jeho podobách.

A koho lepšího na post ministra kultury si můžeme přát, než zubaře, mezi jehož koníčky patří golf, lyžování, hokej, tenis, cyklistika a ve chvílích krajního fyzického vyčerpání kuličky. Kultura? Kdesi v hlubinách určitě. Připravme se ale, že v příštích ročnících už na Loutkářskou Chrudim budeme jezdit zásadně s hokejkou na rameni a dokonale čistými zuby.

Poznej jídlo

a přijď si pro odměnu

Mňamky

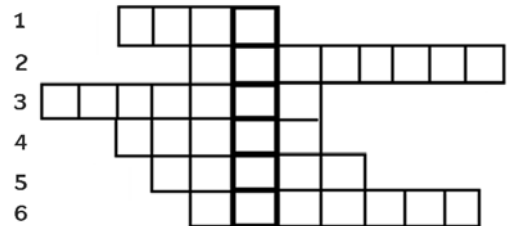
Jelínek spí v krmelci!
(zaznělo v jídelním stanu)

Chrudim – město plné textilu a obuvi.
(když hledáte papírnictví)

Ve čtvrtek 1. července uvidíme brněnskou skupinu METEOR z Prahy.
(z programu Loutkářské Chrudimi)

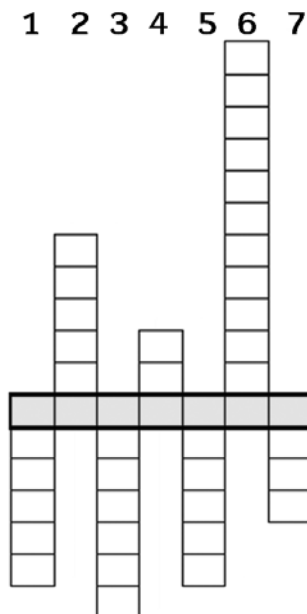
Tajenka, první to dílek celofestivalové skládkanky:

1. Rosolovitá hmota vyráběná z čerstvého ovoce?
2. Hustá a tučná šlehaná omáčka bílé či nažloutlé barvy?
3. Italské těstoviny tenkého a polodlouhého tvaru?
4. Blond a Bond je...
5. V Době ledové byste mohli ulovit a ochutnat... (1.pád)
6. Lihovina z agáve?

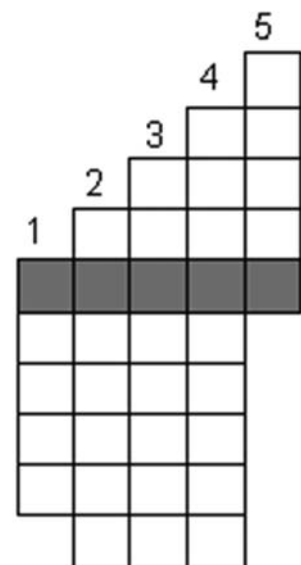
Jednodenní tajenka:

1. Plod podobný brusince?
2. Pečený chutná na Vánoce.
3. Přejídný domov myší?
4. Díky za něj, včely!
5. Buchty a ...
6. Mostecké loutkové Divadlo ...
7. Přísada do jisté omáčky?

Tajenka jednorázová

1. smrká se to do polévky...?
2. rarášek...?
3. vodí se tím javajky...?
4. když se z Báry stane zelenina...?
5. na stromech houby...?

Labužnický slova servírují: **Hana Galetková** (vrchní), **Petra Hlubučková** (servíruje) a **Jacques Joseph** (servíruje).
Labužnické nádobíčko obsluhují: **Michal Drtina** (láme a fotí), **Tomáš Volkmer** (grafiku tvoří) a **Ivo Mičkal** (divadlo fotí).
Neprošlo jazykovou úpravou!